

Handläggare
Jan Sägström
Telefon: 508 26 238

Till
Idrottsnämnden

Underlag för investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019 samt planering för 2020-2024 för idrottsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Idrottsnämnden godkänner förslag till underlag för investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019 samt planering för 2020-2024.
2. Idrottsnämnden lämnar över förslaget till fastighetsnämnden.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Olof Öhman
Förvaltningschef

Kersti Ruthström
Avdelningschef

Sammanfattning

Idrottsnämnden ska årligen prioritera och godkänna kommande års idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens investeringsbudget.

Förvaltningen föreslår i kommande flerårsprogram för investeringar en fortsatt satsning på anläggande av nya konstgräsfotbollsplaner och byggnation av flera fullstora idrottshallar. Programmet innehåller även upprustning av temperade bassängbad, upprustning och förstärkning av vattenreningskapaciteten i simhallarna, utbyte och förstärkning av uttjänta kylkompressorer, förstärkning av omklädningskapaciteten på idrottsplatser, uppgradering av uttjänta konstgräsmattor samt diverse åtgärder på ridanläggningarna.

Medel har även upptagits för att förstärka idrottsutbudet med konstgräs fotbollsplaner och fullstora idrottshallar i exploateringsområden som Norra Djurgårdstaden, Nordvästra Kungsholmen och Årstafältet. I slutet av perioden har medel upptagits för nya idrottsanläggningar i en senare etapp av Norra Djurgårdsstaden, Hagastaden, sydöstra söderort och västra Bromma.

Exploateringen av Stadshagens idrottsplats inklusive ersättningsanläggningen i Fredhällsparken redovisas utanför ordinarie budgetram. Även byggnation av den planerade dubbelidrottshallen vid Kristinebergshöjden och skridsko- och bandyhallen på Tallkrogens bollplan redovisas utanför ram.

Bakgrund

Fastighetsnämnden övertog den 1 januari 2011 ansvaret för idrottsnämndens fastigheter. Det innebär bland annat att medel för investeringar i idrottsanläggningarna numera ingår i fastighetsnämndens budget. Idrottsnämnden ansvarar för att prioritera och godkänna kommande års investeringsbehov, som efter nämndens beslut kommer att ingå i fastighetskontorets förslag till budget för 2015 med inriktning på 2016-2019 samt planering för 2020-2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsavdelningen efter samråd med avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd.

Underlag för investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019 samt planering för 2020-2024

Förvaltningens förslag till investeringsplan för budgetperioden avser i detta tjänsteutlåtande ett prioriterat förslag till idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget. Förslaget utgår ifrån stadsledningskontorets anvisningar som anger att investeringsplanen ska beskrivas för de kommande fem åren och kommenteras utifrån gjorda prioriteringar. En utblick på tio års sikt ska göras där kommande investeringsbehov beskrivs översiktligt.

Fastighetsnämndens idrottsanläggningar bör i huvudsak ses som en samlad resurs för stadens invånare. Majoriteten av anläggningarna är inte lokalt förankrade i respektive stadsdel. Förvaltningen anser därför att jämförelser av tillgången till idrottsanlägg-

ningar i prioriteringssammanhang inte bör göras i områden som är mindre än de geografiska regionerna innerstaden, söderort och västerort. Redovisade jämförelser utgår därför från dessa tre områden och utifrån idrottsnämndens prioriterade målgrupper:

- Ungdomar 13-20 år, särskilt flickor.
- Flickor 7-20 år med utländsk bakgrund.
- Personer med funktionsnedsättning.
- Barn och ungdomar 7-20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet.

Förvaltningens förslag till investeringsplan för perioden utgår även ifrån följande behov:

- Reinvesteringar i befintliga anläggningar.
- Nybyggnation och utveckling.
- Nyttja befintliga anläggningar effektivare.
- Specialanläggningar, evenemang och regionala satsningar.

Nedan redovisas folkmängden i Stockholm i åldrarna 7-20 år vid utgången av 2012 och prognos för 2022 samt procentuell fördelning per geografiskt område och prognostiserad förändring mellan 2012 och 2022.

Område	Befolkning 7-20 år	Befolkningsprognos 7-20 år		Procentuell förändring 2012-2022
	2012	2022	Ökning 2012- 2022	
Västerort	39 607	47 572	7 965	20,1
Innerstaden	30 653	39 226	8 573	28
Söderort	46 355	59 731	13 376	28,9
Totalt	116 615	146 529	29 914	25,7

Källa: Sweco

Mellan åren 2012 och 2022 beräknas antalet barn och ungdomar i målgruppen öka med knappt 26 procent. Ökningen motsvarar cirka 30 000 barn och ungdomar, som inom ramen för skola, föreningar och på eget initiativ ska ges möjlighet att utnyttja idrottsnämndens anläggningsutbud. Den kraftiga ökningen kommer att medföra en fortsatt ökad efterfrågan på nämndens anläggningar.

Den 31 december 2012 bodde 28 procent barn och ungdomar i innerstaden, 29 procent bor i söderort och 20 procent bor i västerort. Fram till 2022 är den beräknade ökningen störst i söderort

med drygt 13 000 barn och ungdomar. I innerstaden och västerort beräknas berörd åldersgrupp öka med cirka 8 000 invånare per område.

I tabellen nedan redovisas antalet anläggningar på olika anläggningsskategorier vid utgången av år 2014.

Anläggningsskategori	Totalt	Varav		
		Västerort	Innerstaden	Söderort
Fullstora idrottshallar (Spelmått 20x40 meter)	23 1)	10	4	9 2)
Idrottshallar (Spelmått 18x36 meter)	31	6	6	19
Konstgräsplaner	80	25	25	30
Simhallar	18	6 3)	5	7 4)
Idrottsplatser	28	7	8	13

1) = inklusive de fem enkla idrottshallarna med byggstart under 2014

2) = varav tre tillfälliga idrottshallar, två på Farsta idrottsplats och en på Skarpnäcksfältet

3) = varav ett skolbad

4) = varav två skolbad

Förvaltningens ambition är att förutsättningarna ska vara så jämlika som möjligt när det gäller tillgången och närheten till idrottsanläggningar i stadens olika delar. Den begränsade marktillgången och andra planeringsförutsättningar medför dock att det är svårt att öka antalet anläggningar i innerstaden, främst när det gäller ytkrävande utomhusanläggningar, men även när det gäller att uppföra nya idrottshallar. Det är en förklaring till att andelen anläggningar i relation till målgruppens storlek är större i söderort och västerort än i innerstaden.

Förvaltningen har med hjälp av en utomstående konsult beräknat behovet av nya idrottsanläggningar fram till och med 2022 om barn och ungdomar ska ha samma förutsättningar och tillgång till idrottsanläggningar som idag.

Idrottsförvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen inlett en samverkan om det framtida behovet av nya idrottsanläggningar, främst fullstora idrottshallar, i anslutning till befintliga och planerade nya skolor.

Tabellen nedan visar behov av nya anläggningar till år 2022 i förhållande till befolkningsökning för att kunna erbjuda samma

tillgänglighet som idag samt förvaltningens förslag på färdigställda nya anläggningar fram till och med 2020.

Anläggningstyp	Antal anläggningar 2014	Behov 2022 *)	I budget- underlag 2015- 2020	Varav		
				Inner- staden	Söderort	Västerort
Konstgräsplaner	80	17	13	1	11	1
Idrottshallar (fullstora) **)	23	13	5	3	2	0
Idrottshallar (ej fullstora)	31					
Simhallar	18	4-5	0	0	0	0
Ishallar	10	2-3	1	0	1	0
Friidrott	15	4	0	0	0	0

*) Behovet är beräknat efter prognostiserad befolkningsökning av barn och ungdom mellan 7-20 år för perioden 2013-2022

**) Idrottsnämnden har tidigare beslutat att vid nybyggnation av idrottshallar ska endast fullstora hallar byggas

I förvaltningens förslag till investeringsplan planeras det att tretton konstgräsplaner och fem nya fullstora idrottshallar ska iordningställas under perioden 2015-2020. Under programperioden kommer två inte fullstora hallar i Olympen i Älvsjö att rivas. Hallarna ska ersättas med en fullstor hall intill Kämpetorps-skolan. Därutöver kommer en specialhall för gymnastik att uppföras på Mälarhöjdens idrottsplats.

Under 2013 fattade idrottsnämnden och fastighetsnämnden beslut om ett koncept för att bygga enklare hallar. Under 2014 har fastighetsnämnden erhållit 100 mnkr i extramedel för uppförande av fem enkla, fullstora idrottshallar. I planeringsramen efter 2020 planerar förvaltningen för anläggande av flera konstgräsplaner och fullstora idrottshallar. Vidare planeras det för en ny ishall i söderort. Byggnation av nya simhallar är mycket dyrbara investeringar. Förvaltningen har inga möjligheter att prioritera någon ny simhall i föreliggande program. Behov av nya simhallar finns dock, främst i norra innerstaden och östra söderort. För anläggande av nya friidrottsanläggningar ska dessa göras på idrottsplatser där även utrymme finns. Under planeringsperioden och utanför ram redovisas Bällsta Gård som en lämplig plats.

Idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget

Förvaltningen redovisar under flerårsperioden ett fortsatt behov av nyinvesteringar samt upprustning och modernisering av idrottsanläggningarna. I budget för 2014 uppgår den angivna långsiktiga investeringsramen för idrottsanläggningar till 190 mnkr. Därutöver erhöll fastighetsnämnden en utökad investeringsram

för 2014 med totalt 238 mnkr för anläggande av tre nya konstgräsfotbollsplaner (30 mnkr), byggnation av fem enkla fullstora idrottshallar (100 mnkr), ny läktare på Grimsta idrottsplats (47 mnkr), påbörja upprustningen av Åkeshovs sim- och idrottshall (50 mnkr) och ersättning för anläggande av konstgräsfotbollsplaner på bollplanerna i Bagarmossen och vid Stureby skola i samband med bostadsexploatering (11 mnkr). För 2015 och 2016 erhöll fastighetsnämnden en utökning av ramen med 125 mnkr respektive 105 mnkr för upprustning och modernisering av Åkeshovs sim- och idrottshall. I den lägesrapport som redovisades i idrottsnämnden i december 2013 inkluderades ett förslag om tillbyggnad av en 25-metersbassäng enligt nämndens förslag, tillgänglighetsanpassningar och överdäckning av Nälsta-badets bassäng till en sammanlagd kostnad om 136 mnkr utöver de 280 mnkr som kommunfullmäktige tillförde i budget.

Under planeringsperioden uppgår budgetramen till 190 mnkr per år. För åren 2015 och 2016 är planeringsramen utökad till totalt 315 mnkr respektive 295 mnkr avseende upprustning och modernisering av Åkeshovs sim- och idrottshall. Utöver Åkeshovs sim- och idrottshall ligger den planerade fortsatta upprustningen av sim- och idrottshallarna utanför den normala nivån för idrottsinvesteringar. Även större exploateringsprojekt som Fredhällsparken, Stadshagens idrottsplats, dubbelhall vid Kristinebergs-höjden och den planerade skridsko- och bandyhallen på Tallkro-gens bollplan ligger utanför den normala nivån och förutsätter en utökning av investeringsnivån för att projekten ska kunna genom-föras.

Kristinebergs idrottsplats har under flera år varit föremål för ut-redning om möjligheten för Storstockholms Lokaltrafik, SL, att anlägga ett underjordiskt bussgarage under idrottsplatsen. Under utredningsperioden har förvaltningen dragit ner på investerings- och underhållsinsatser på idrottsplatsen och anläggningen an-vänds för närvarande för enklare träning och matcher i lägre divi-sioner. Enligt vad förvaltningen erfar kommer SL i slutet av året definitivt ta ställning om ett garage kommer att anläggas under idrottsplatsen. Idrottsplatsen är nu i ett stort behov av upprustning och modernisering av såväl verksamhetsytor som byggnader.

Upprustning, reinvestering, modernisering och nyproduktion inom ram

I föreliggande flerårsprogram föreslås upprustning och ombygg-nad av flera vattenreningsanläggningar i både simhallar och tem-pererade bassängbad. Bland anläggningarna kan nämnas Eriks-

dalsbadet, Högdalens sim- och idrottshall, Kampementsbadet och Älvsjöbadet. Medel har upptagits för upprustning av Bredängs bad och idrottshall. Inom planeringsramen finns även projekteringsmedel upptagna för upprustning och modernisering av sim- och idrottshallarna i Vällingby och Västertorp. Medel för genomförande av dessa anläggningar ligger utanför budgetramen.

För idrottsplatser och bollplaner finns medel upptagna för om- och tillbyggnad av personal- och omklädningsbyggnader på bland annat idrottsplatserna Gubbängen, Mälarhöjden och Grimsta. Kylkompressorerna på Östermalms idrottsplats, Zinkensdamms idrottsplats och Mälarhöjdens idrottsplats är i behov av utbyte. I slutet av planeringsperioden har medel upptagits för byggnation av flera fullstora idrottshallar, konstgräsfotbollsplaner och två ishallar, varav en ishall ska anpassas för konståkningsverksamheten.

Under planeringsperioden till och med 2019 upptas medel för byggnation av fem fullstora idrottshallar. Tre av hallarna ska uppföras i innerstaden, Hjorthagshallen och en dubbelidrottshall i Kristinebergshöjden. I söderort planeras för två nya hallar med placering i anslutning till Kämpetorpsskolan och Årstafältet. I slutet av planeringsperioden har medel upptagits för fem fullstora idrottshallar i en senare etapp av Norra Djurgårdsstaden, Haga-staden, sydöstra söderort, västra Bromma och Vällingby. Medel har även avsatts för ett fortsatt anläggande av nya konstgräsfotbollsplaner. Stadens krav på en hög gestaltning av anläggningar i nya bostadsområden gör att anläggningskostnaden blir högre i dessa områden.

För energibesparande åtgärder och tillgänglighetsåtgärder har medel årligen tagits upp för diverse mindre åtgärder under perioden.

Övriga angelägna projekt utanför ram

I kommunfullmäktiges budget 2013 med inriktning 2014-2015 anges att kommunstyrelsen i samarbete med idrottsnämnden under 2013 ska påbörja planeringen för att bygga en regional bandyhall. Ett utredningsbeslut avseende en regional bandyhall för att klara Stockholmsområdets behov redovisades till nämnden i maj 2012. I det fortsatta arbetet uppdrogs till förvaltningen att i samarbete med bandysporten ta fram ett bandyhallsprogram. Förvaltningen förordar att en träningshall för skridsko- och bandyverksamheten förläggs till Tallkrogens bollplan. Ett inriktnings-

beslut planeras kunna redovisas för idrottsnämnden och fastighetsnämnden under våren 2014.

Svenska Fotbollförbundet har i sin arenamannual för allsvenska fotbollsarenor skärpt kraven från och med 2014 på arenor där det spelas allsvensk damfotboll. I Stockholms stad finns för närvarande inget allsvenskt damfotbollslag. Två lag, Djurgårdens IF och Hammarby IF, spelar i elitettan, serien under damallsvenskan. Djurgården spelar sina hemmamatcher på Stadion och där bedömer förvaltningen, under förutsättning att länsstyrelsen godkänner ett förslag att förse sittbänkarna med ryggstöd, att Svenska Fotbollförbundet därefter kan godkänna Stadion som en allsvensk damfotbollsarena.

Exploateringsprojekt utanför ram

Stockholm är en stad i stark tillväxt och behovet av ändamålsenliga idrotts-, friluft- och motionsanläggningar är redan stort och förväntas öka inom den kommande planeringsperioden. Idrottsförvaltningens roll är att bevaka invånarnas och föreningarnas behov av dessa anläggningar i stadens planeringsprocesser. Det är viktigt att förvaltningen deltar i ett tidigt skede när det gäller planering av stadsdelsförnyelse och förtättningsområden.

Förvaltningens ambition är att stadens mark ska användas på ett optimalt sätt och ett nära samarbete med övriga förvaltningar och kommunala bolag är en förutsättning för detta arbete. Under senare år har exempelvis idrottshallar kunnat byggas i anslutning till skolor och förvaltningen har haft ett samarbete med exploateringskontoret i stadens övergripande uppdrag att bygga fler bostäder. Diskussioner och konkreta planer finns för fortsatt nyttjande av idrottsmark för bostadsbyggnation mot att fullgod kompensation erhålls. I föreliggande flerårsprogram redovisas främst ett antal bollplaner som är föremål för bostadsexploatering. Kompensation föreslås i anläggande av konstgräsfotbollsplaner på intilliggande grusfotbollsplaner.

Därutöver har exploateringskontoret planer på att flytta tennishallen i Kristinebergsparken till Stadshagens idrottsplats för att där förlägga tennishallen under jord. För att finansiera projektet föreslås bostadsbyggnation runt hallen och på delar av idrottsplatsen. Projektet innebär att hela nuvarande Stadshagens idrottsplats, verksamhetsytor och byggnader, kommer att rivas. En ny, men till ytan mindre idrottsplats, föreslås på kvarvarande idrottsområde. Den nya idrottsplatsen föreslås innehålla en 11-manna och en 7-manna konstgräsfotbollsplan samt byggnader för om-

klädning, personal, driftförråd med mera. Som kompensation för den borttagna konstgräsplanen på Stadshagens idrottsplats föreslår exploateringskontoret att en ny 11-manna konstgräsplan anläggs i Fredhällsparken.

Under flera år har diskussioner förts om att uppföra en dubbelidrottshall i Kristinebergshöjden. Framtaget förslag bedömdes för kostsamt att genomföra. Nu har ett bantat förslag utarbetats. Förslaget kommer att redovisas i idrottsnämnden och fastighetsnämnden under året. Projektet redovisas tills större delen utanför ordinarie budgetram.

Upprustning av sim- och idrottshallar

Kommunfullmäktige fattade i mars 2010 ett inriktningsbeslut om upprustning och modernisering av fyra sim- och idrottshallar, Farsta, Åkeshov, Vällingby och Västertorp. Under 2012 färdigställdes upprustningen av Farsta sim- och idrottshall. På grund av projektets höga kostnader har förvaltningen tillsammans med fastighetskontoret utrett möjligheterna att minska kostnaderna för de kommande upprustningarna.

I den lägesrapport som redovisades i idrottsnämnden i december 2013 inkluderades nämndens förslag om tillbyggnad av en 25-metersbassäng, tillgänglighetsanpassningar och överdäckning av Nälstabadets bassäng till en sammanlagd kostnad om 136 mnkr utöver de 280 mnkr som kommunfullmäktige tillförde i budget. Under våren kommer förvaltningen tillsammans med fastighetskontoret arbeta fram ett inriktningsbeslut och efter beslut i nämnderna samt kommunfullmäktige påbörjas projekteringen. Förvaltningen bedömer att byggstarten för anläggningen kommer att behöva senareläggas till 2015, med en uppskattad byggtid om cirka två år.

En upprustning och ombyggnad av Åkeshovs sim- och idrottshall, som innebär att simhallen hålls stängd under en längre period, medför att den verksamhet som idag bedrivs av sju sim- och dykföreningar, simundervisning, gruppträning och allmänhetens motionssim måste flyttas. Det finns ingen kapacitet i övriga simhallar i staden att ta emot hela den verksamhetsvolymen och de olika målgrupperna. Som kompensation planeras Nälsta bassängbad att förses med en temporär överdäckning under Åkeshovsanläggningens stängningsperiod. Överdäckningen av Nälstabadets bassäng planeras stå i cirka fem år för att även täcka stängningsperioden av Vällingby sim- och idrottshall då upprustning sker där.

Även program och projektering för upprustning av Vällingby och Västertorps sim- och idrottshallar beräknas bli senarelagda. I avvaktn på ny politisk prövning redovisas planerad upprustning av sim- och idrottshallarna i Vällingby och Västertorp utanför ram.

Måluppfyllelse

Investeringar i stadens idrottsanläggningar bidrar främst till att uppfylla målet att stockholmarna ska vara nöjda med idrottsmöjligheterna i Stockholm. Flera projekt, främst byggnation av nya idrottshallar, bidrar även till målet att skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas.

Förvaltningens planering följer ambitionen att sprida investeringar i nya idrottsanläggningar geografiskt och följer även intentionerna i översiktsplanen att stärka utsedda tyngdpunkter och stadsutvecklingsområden. Tyngdpunkterna har till syfte att utveckla områden som av ett eller annat skäl har stannat upp i sin utveckling. När tyngdpunkterna stärks, genom bland annat byggande av bostäder och arbetsplatser med mera, ska även utbudet av olika idrottsanläggningar utvecklas och förstärkas. Idrottsförvaltningen ska också bevaka att redan etablerade äldre stadsdelar i innerstaden får ta del av anläggningsutvecklingen.

Bilaga

Underlag för investeringsbudget 2015 med inriktning 2016-2019 samt planering 2020-2024 för idrottsnämnden